

Förhandlingar om kompetensutveckling och omställning

Parterna inom kommunal och regional sektor inleder nu förhandlingar för att ytterligare stärka de anställdas möjligheter till kompetensutveckling och omställningsmöjligheter.

Detta ger bättre förutsättningar att möta sektorns kompetensförsörjningsbehov och den allt snabbare utvecklingen av verksamheter, organisation och arbetssätt som välfärden behöver. Samtidigt förstärker vi nu gemensamt arbetet med friska arbetsplatser för permanent minskad sjukfrånvaro, liksom arbetet för heltid som norm är en framgångsfaktor för attraktivitet, kompetensförsörjning och en jämställd och uthållig arbetsmarknad.

Förändringstakten på arbetsmarknaden är hög och med ny teknologi kommer den att öka än mer. Detta gäller även i vår sektor där den traditionella ”mänskliga kompetensen” kan kompletteras och förstärkas av att integrera tekniska landvinningar och nya arbetsmetoder. Parterna ser därför behov av att förbättra möjligheterna till ett livslångt lärande i ett arbetsliv med allt högre förändringstakt.

Parterna i den kommunala sektorn har sedan 2016 arbetat med att stärka individer och verksamheter genom överenskommelsen om Tidig Lokal Omställning och verksamhetsanpassade turordnings- och företrädesrättsbestämmelser. Huvudingredienserna är tidiga omställningsinsatser som innebär kompetensutveckling riktad mot framtida behov i verksamheten, som kan vara föranledda av teknikutveckling eller nya krav på yrket. Det kan också vara omskolning till annat yrke när ett yrke försvinner. Turordningsreglerna syftar till att snabbt kunna identifiera de som är i behov av omställningsinsatser så att arbetsgivarna ska kunna behålla kompetensen i verksamheten och undvika framtida uppsägningar.

Parterna utvärderar nu hur denna överenskommelse fungerat inom de verksamhetsområden där den införts. Resultatet av utvärderingen kommer att utgöra ett viktigt underlag när parterna nu inleder förhandlingar för att ytterligare stärka arbetstagarnas möjligheter till kompetens- och karriärutveckling, omställningsförmåga och verksamheternas möjlighet till snabbare omställning för en väl fungerande och bättre välfärd.

I de förhandlingar som nu inleds är arbetslinjen i fokus. Att fler arbetar mer är en förutsättning för välfärdens finansiering liksom förbättrad kompetensförsörjning och det möjliggör för individer att vara anställningsbara ett helt arbetsliv. Det förbättrar i sin tur förutsättningarna för självförsörjning och att bra pensioner upprätthålls när de

anställda behöver arbeta längre. Fler behöver kunna utvecklas under ett arbetsliv, både för att öka sin anställningsbarhet och för att utvecklas i sin yrkesroll, för att på sätt underlätta såväl fysiskt som psykiskt för ett längre arbetsliv.

Det livslånga lärandet har utvecklats under åren, inte minst genom att arbetsgivarna kompetensutvecklar sin personal genom kortare utbildningar och kurser kopplade till den verksamhet de anställda arbetar i. Det finns även möjligheter för arbetsgivare att köpa uppdragsutbildningar från högskolor och universitet eller erbjuda utbildningsanställningar i syfte att klara kompetensförsörjningen. Nya system och en infrastruktur för livslångt lärande behöver utvecklas för att möjliggöra för anställda att fortbilda, utbilda och omskola sig.

Staten bör stödja parternas arbete för ett livslångt lärande, genom att bidra till flexiblare utbildningssystem, som är anpassade till ett livslångt lärande. Staten bör också bidra till bättre ekonomiska möjligheter för ett förlängt arbetsliv med möjligheter till karriär- och kompetensutveckling liksom förstärkt dialog med parterna om insatser för att understödja förutsättningarna för kompetensförsörjning.

Parterna har överenskommelser om omställning med tydliga kompetensutvecklingsinslag och turordning som utgår från våra verksamheters karaktär. Nu utvecklas de för att ytterligare anpassa avtalen för att möta morgondagens verksamhetsbehov och arbetsmarknad. Parterna inom kommunal sektor är bäst lämpade att avgöra vad en väl fungerande välfärdssektor behöver.

Fakta

I förhandlingarna deltar arbetsgivarorganisationerna SKL och Sobona samt de fackliga organisationerna Svenska Kommunalarbetsförbundet, OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet, OFRs förbundsområde Hälso- och sjukvård, OFRs förbundsområde Läkare, Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd samt AkademikerAlliansen.